

Tárgytematika / Course Description

Büntető igazságszolgáltatás és alkotmányosság

DKNO_BTTM052

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: dr. Lévay Miklós Sándor

Félév / Semester: 2022/23/2

Beszámolási forma /

Assesment: Folyamatos számonkérés

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 2/0/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 0/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

A tárgy oktatásának célja: az Alkotmány és az Alaptörvény büntetőhatalomra vonatkozó rendelkezéseinek, valamint az állami büntetőhatalom alkotmányos kereteivel és korlátaival összefüggő kérdéseknek az áttekintése, alapvetően az Alkotmánybíróság döntései alapján.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

2023. február 13.: A büntető igazságszolgáltatás korlátairól. Alkotmányosság és kriminálpolitika kapcsolata. Az „alkotmányos büntetőjog” fogalma. A büntetőjogi legalitás alkotmányossági kérdései.

2023. február 20.: A büntetőhatalommal, büntető igazságszolgáltatással kapcsolatos rendelkezések az Alkotmányban és az Alaptörvényben. Az Alkotmánybíróságról.

2023. február 27.: A bűncselekménnyé nyilvánítás alkotmányos kérdései. Az állam intézményvédelmi kötelezettségéről.

2023. március 6.: A büntetőjogi szankciók alkotmányosságáról.

2023. március 13.: Az életfogytig tartó szabadságvesztés alkotmányosságáról.

2023. március 20.: A fogvatartottakkal kapcsolatos bánásmód alkotmányosságáról. A rehabilitációval kapcsolatos alkotmánybírói határozatok; a másodlagos joghátrány alkotmányossága.

2023. március 27.: A büntető eljárás alkotmányos követelményeiről.

2023. április 17.: Az alkotmányjogi panasz.

2023. április 24.: Bírói ítéletek alkotmányossága.

2023. május 8.: Beszámoló.

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

A tantárgy írásbeli **beszámolóval** (öt fokozatú) zárul.

A beszámoló anyaga:

a foglalkozások diásorai,
a foglalkozásokon megbeszélte AB döntések.

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Ajánlott irodalom:

Ambrus István: Az Alkotmánybíróság határozata az állatkínzás bűncselekménye és az állatvédelmi bírsággal sújtandó cselekmény összefüggéseiről: A kétszeres értékelés tilalmának érvényesülése a büntetőjog és a közigazgatási jog kontextusában. *Jogesetek Magyarázata* 2017.4. 5-17.

Az Alkotmány kommentárja I-II. (szerkesztő: Jakab András). Budapest, Osiris. 2009.

Balogh Zsolt: *Alapjogi tesztek az Alkotmánybíróság gyakorlatában*. In: Halmai Gábor (szerk.): A megtalált alkotmány? A magyar alapjogi bíráskodás első kilenc éve. INOK, Budapest, 2000. 122-144.

Czine Ágnes: *A tisztességes büntetőeljárás alapvető követelményei*. In: Czine Ágnes (szerk.): Király Tibor Emlékkötet. ORAC, Budapest, 2022. 70-86.

Gál Andor: Az alkotmányos követelmények megállapításának növekvő szerepe az Alkotmánybíróság gyakorlatában és ennek hatása a büntető jogalkalmazásra. *Jogászegyleti Értekezések* 2022. 25-54.

Gárdos-Orosz Fruzsina-Zakariás Kinga (szerk.): *Az Alkotmánybírósági gyakorlat: Az Alkotmánybíróság 100 elvi jelentőségű határozata*. Budapest: Társadalomtudományi Kutatóközpont, HVG-ORAC, 2021.

Kiss László – Lévay Miklós: Még egyszer a hajléktalanok büntethetőségéről. *Közjogi Szemle*, 2020.1. 8-21.

Láposy Attila - Burján Evelin - Ambrus István: Az Alkotmánybíróság határozata a közterület életvitelszerű használatának szankcionálásáról. *Jogesetek Magyarázata* 2020. 3-4. 5-19.

Lévay Miklós: *Büntetőhatalom és alkotmány, különös tekintettel a bűncselekménnyé nyilvánításra és a büntetésekre*. In: Alkotmányozás Magyarországon 2010-2011. I. kötet. Szerk.: Drinóczi Tímea és Jakab András. Pázmány Press, Budapest-Pécs, 2013, 201-217.

Lévay Miklós: *Az alkotmányos büntetőjogtól az alkotmányos büntetőpolitikáig*. In: 90 éves a szegedi jogászképzés (főszerkesztő: Hajdú József). Szeged 2013. 113-131.

Lévay Miklós: *Az elítéléshez fűződő „másodlagos szankciókról”. különös tekintettel a foglalkozás gyakorlására vonatkozó tilalomra*. In: Gályapadból laboratóriumot. Tanulmányok Finszter Géza professzor tiszteletére. Szerk.: Hack Péter, Király Eszter, Korinek László, Patyi András. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2015. 465-475.

Lévay Miklós: A tényleges életfogytig tartó szabadságvesztésről, különös tekintettel az emberi jogi szempontokra. In: *Suum Cuique. Ünnepi tanulmányok Paczolay Péter 60. születésnapja tiszteletére*. Szerk.: Fejes Zsuzsanna és Török Bernát. Pólay Elemér Alapítvány, Szeged. 2016. 587-606. (ISBN 978-615-5411-34-2)

Lévay Miklós: A feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéből kizárt életfogytig tartó szabadságvesztésre ítélt kötelező kegyelmi eljárásának szabályozása a 2014. évi LXXII. törvényben, figyelemmel az Emberi Jogok Európai Bíróságának joggyakorlatára.

- In: *Ünnepi kötet Györgyi Kálmán 75. születésnapja alkalmából*. Szerk.: Polt Péter-Belovics Ervin-Gellér Balázs- Ambrus István. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest. 2016.(ISBN 978-963-312-247-1) 183-191.o.
- Lévay Miklós: Az Emberi Jogok Európai Bíróságának ítélete a T.P. and A.T. v. Hungary ügyben. In: *A szabadságszerető embernek. Liber Amicorum. István Kukorelli* . Szerk.: Chronowski Nóra-Pozsár-Szentmiklósy Zoltán-Smuk Péter-Szabó Zsolt. Gondolat Kiadó, Budapest, 2017.550-563. ISBN 978 963 693 770 6
- Lukács Krisztina: A pótmagánvád helye az alapjogok rendszerében. In: Czine, Ágnes; Lukács, Krisztina (szerk.) *Időszerű kérdések a büntetőeljáráásban*. Magyarország: Károli Gáspár Református Egyetem, Állam- és Jogtudományi Kar, Budapest (2020) pp. 79-93.
- Lukács Krisztina: A büntetőjog törvényi szintű szabályozásának alaptörvényi garanciájáról. In: Czine Ágnes (szerk.): *Király Tibor Emlékkötet*. ORAC, Budapest, 2022. 200-212.
- Krisztina Lukács, Dávid Víg: The Detrimental Legal Consequences of a Conviction in Hungary. In: Sonja, Meijer; Harry, Annison; Ailbhe, O'Loughlin (szerk.) *Fundamental Rights and Legal Consequences of Criminal Conviction*. Hart Publishing Oxford, Egyesült Királyság (2019) pp. 107-128.
- Lukács Krisztina, Villám Krisztián: A bírói kezdeményezés szerepe az alkotmányos jogvédelem rendszerében. In: *Az Alaptörvény érvényesülése a bírói gyakorlatban IV. : A bírói kezdeményezések gyakorlati tapasztalata*. HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft., Budapest (2019) pp. 13-236.
- Lukács Krisztina: A szabadságvesztés büntetés kontrolljának modelljei és az alkotmányossági kontroll. In: Szabó, Miklós (szerk.) *Doktoranduszok Fóruma : Állam- és Jogtudományi Kar szekciókiadványa*, Miskolci Egyetem, Miskolc (2017) 193-198. , 6 p.
- Nagy Ferenc: Az állami büntetőhatalom korlátozása ellen ható tendenciák a büntetőjogban. *Állam-és Jogtudomány*, 2018.1: 78-92.
- Nagy Ferenc: Reflexiók a jogállami büntetőjog helyzetéről. *Magyar Jog*, 2019. 5: 262-269.
- Palánkai Tiborné: *Alkotmányos büntetőjog. Néhány gondolat az Alkotmánybíróság büntető igazságszolgáltatást érintő határozatairól*. In: *Tanulmányok Szabó András 70. születésnapjára*. Szerk.: Gönczöl Katalin és Kerecsi Klára. Budapest: Magyar Kriminológiai Társaság, 1998. 17-33.
- Róth Erika: *A hatékony védelemhez való jog*. In: Czine Ágnes (szerk.): *Király Tibor Emlékkötet*. ORAC, Budapest, 2022. 271-285.
- Szabó András: Büntetőpolitika és alkotmányosság. *Belügyi Szemle*, 1995. 1:1-14.
- Szabó András: *Jogállami forradalom és a büntetőjog alkotmányos legitimitása*. In: Szabó András: *Jogállami forradalom és a büntetőjog alkotmányos legitimitása*. Aquinas Alapítvány, 2000. 11-28.
- Szomora Zsolt: *Alkotmány és anyagi büntetőjog: A büntetőjog-alkalmazás alkotmányosságának egyes kérdései*. Szeged: Iurisperitus Kiadó, 2015.
- Tóth Mihály: *A magyar büntetőeljárást az Alkotmánybíróság és az európai emberi jogi ítélkezés tükrében*. Budapest, 2001.